

i) Her küme evrensel kümenin alt kümesinin alt kümesi olduğundan $\emptyset^C \subset E$ sağlanır. Tersini gösterelim: $x \in E$ olsun. $x \notin \emptyset$ olduğundan $x \in \emptyset^C \Rightarrow E \subset \emptyset^C$ O halde $\emptyset^C = E$ olur.

ii) Bu yargının ispatı çok açıktır. Çünkü $x \in E^C$ yani $x \notin E$ olduğunu varsayarsak E 'de olmayan bir eleman olduğunu varsaymış oluruz. Hâlbuki E çalıştığımız en geniş kümedir. O halde $E^C = \emptyset$ 'dir.

iii) $A = \emptyset$ ise (i) ve (ii) kullanılarak $(A^C)^C = (\emptyset^C)^C = E^C = \emptyset = A$ olur. $A = E$ ise yine (i) ve (ii) kullanılarak $(A^C)^C = (E^C)^C = \emptyset^C = E = A$ elde edilir. Şimdi $A \neq \emptyset$ ve $A \neq E$ olsun. Bu takdirde $x \in (A^C)^C \Leftrightarrow x \notin A^C \Leftrightarrow x \in A$ olduğundan $(A^C)^C = A$ elde edilir.

iv) $\left(\bigcup_{i \in I} A_i\right)^C = \emptyset$ olsun. Gösterelim ki $\bigcap_{i \in I} A_i^C = \emptyset$ 'dir. Aksini varsayalım. $\bigcap_{i \in I} A_i^C \neq \emptyset$ olsun. O halde $\exists x \in E : \forall i \in I, x \in A_i^C \Rightarrow \exists x \in E : \forall i \in I, x \notin A_i$ 'dir. Yani x , A_i 'lerin hiçbirinde yoktur. O halde x , A_i 'lerin birleşiminde de yoktur. Çünkü birleşimlerinde olsaydı en az birinde olmak zorundaydı. Dolayısıyla $x \notin \bigcup_{i \in I} A_i$. Yani $x \in \left(\bigcup_{i \in I} A_i\right)^C$ bu ise çelişkidir. Dolayısıyla varsayımımız olan $\bigcap_{i \in I} A_i^C \neq \emptyset$ yanlıştır. O halde $\bigcap_{i \in I} A_i^C = \emptyset$ 'dir.

Şimdi $\left(\bigcup_{i \in I} A_i\right)^C \neq \emptyset$ varsayalım.

$$x \in \left(\bigcup_{i \in I} A_i\right)^C \Leftrightarrow \sim [\exists i \in I : x \in A_i] \Leftrightarrow \forall i \in I, x \notin A_i \Leftrightarrow \forall i \in I, x \in A_i^C \Leftrightarrow x \in \bigcap_{i \in I} A_i^C$$

O halde

$$\left(\bigcup_{i \in I} A_i\right)^C = \bigcap_{i \in I} A_i^C \text{ 'dir.}$$

v) (iv) şikkında A_i ler yerine A_i^c 'ler alalım. O halde

$$\left(\bigcup_{i \in I} A_i^c\right)^c = \bigcap_{i \in I} (A_i^c)^c \Rightarrow \left(\bigcup_{i \in I} A_i^c\right)^c = \bigcap_{i \in I} A_i \text{ olur. İki taraftan tekrar komplement alınırsa}$$

komplementin komplementi kümenin kendisi olacağından $\left(\bigcap_{i \in I} A_i\right)^c = \bigcup_{i \in I} A_i^c$ olur. İspat biter.